

Příloha č. 1 - Test pro rodinu

Test je jednoduchý, na otázky odpovídejte následovně (v závorce je bodové hodnocení):

- Ano, často (0 bodů)
- Někdy (1bod)
- Ne, nikdy (2 body)

1. Jak často se Váš blízký opakuje anebo se ptá znovu a znovu na to samé?
2. Zapomíná Váš blízký více než dříve (především na věci, které se staly nedávno)?
3. Zapomíná Váš blízký brát léky anebo nakoupit najednou více věcí?
4. Zapomíná Váš blízký na schůzku, svátek nebo rodinnou oslavu?
5. Je Váš blízký smutnější nebo bezradnější než dříve?
6. Má Váš blízký problémy s počítáním případně s vedením účtu?
7. Ztrácí Váš blízký zájem o dřívější záliby a koníčky?
8. Potřebuje Váš blízký pomoc nebo alespoň radu při jídle, oblékání či hygieně?
9. Je Váš blízký vznětlivější, podezřívavý, neklidný, mluví nesmyslně anebo vidí a slyší věci, které neexistují?
10. Zhoršila se schopnost Vašeho blízkého řídit automobil?
11. Jak často hledá Váš blízký slova, mluví méně plynule anebo zapomíná jména?

Pouze max. možný počet (22 bodů) odpovídá normě. Pokud je výsledek testu 20 a méně bodů, vyhledejte pomoc lékaře.

Příloha č. 2 - Kritéria pro diagnózu pravděpodobné Alzheimerovy nemoci NINCDS – ADRDA

A. Diagnostická kritéria: všechny otázky musí mít odpověď **ANO**:

1. Byla klinickým vyšetřením stanovena diagnóza demence?
2. Má pacient deficit ve dvou nebo více oblastech kognitivních funkcí nebo celkový, graduálně progredující deficit kognice?
3. Horší se pacientovi progredientně paměť a jiné kognitivní funkce?
4. Je nepřítomna porucha vědomí (delirium)?
5. Začala demence ve věku 40 – 90 let?
6. Je nepřítomno systémové onemocnění nebo jiné onemocnění mozku, které by mohlo přímo nebo nepřímo zodpovídat za progredientní poruchy paměti a jiných kognitivních funkcí?

B. Podpůrná kritéria: Odpovědi typu **ANO** podporují diagnózu pravděpodobné Alzheimerovy nemoci, odpovědi **NE** ji však nevylučují:

1. Má pacient progredující poruchu specifických kognitivních funkcí, jako jsou řeč (afázie), motorické dovednosti (apraxie) a percepce (agnozie)?
2. Má pacient poruchu aktivit denního života a chování?
3. Vyskytla se v pokrevním příbuzenstvu pacienta podobná porucha, zvláště neuropatologicky ověřená (familiární výskyt)?
4. Bylo u pacienta provedeno vyšetření mozkomíšního moku standardními technikami s normálním výsledkem?
5. Má pacient normální EEG záznam nebo nespecifické změny EEG, jako je zvýšený výskyt pomalých vln?
6. Má pacient prokázanou mozkovou atrofii na CT nebo MRI s průkazem progresu při opakovaných vyšetřeních?

Následující okolnosti jsou slučitelné s diagnózou pravděpodobné Alzheimerovy nemoci po vyloučení jiných příčin demence (odpověď **ANO**):

1. Má pacient v průběhu progresu choroby období plató?
2. Má pacient přidružené symptomy deprese, insomnie, inkontinence, bludů, halucinací, iluzí, katastrofických verbálních, emočních či tělesných výbuchů, sexuálních poruch nebo úbytku hmotnosti?

3. Má pacient jiné neurologické abnormality, zvláště u pokročilého onemocnění, včetně motorických příznaků, jako je zvýšení svalového tonu, myoklonus nebo poruchy chůze?
4. Má pacient v pokročilém stadiu choroby epileptické záchvaty?
5. Má pacient normální CT nebo MRI záznam vzhledem k věku?
6. Má pacient výkyvy v průběhu a klinickém obrazu demence?
7. Má pacient jiné systémové nebo mozkové onemocnění, které může způsobit demenci, ale které není pokládáno za příčinu pacientovy demence?

Následující okolnosti činí diagnózu pravděpodobné Alzheimerovy nemoci nejistou nebo nepravděpodobnou (odpovědi NE svědčí pro pravděpodobnou AN)

1. Byl náhlý, apoplektický začátek demence?
2. Jsou přítomny fokální neurologické nálezy (např. hemiparéza, poruchy citlivosti, poruchy zorného pole, ataxie časně na počátku choroby)?
3. Vyskytly se záchvaty nebo poruchy chůze na počátku nebo velmi brzy v průběhu choroby?

Zdroj: Růžička E. a kol. 2003

Příloha č. 3 – **Mini Mental State Examination**

1) **Orientace** (každá správná odpověď se hodnotí 1 bodem, pacient má na každou odpověď nejvíce 10 vteřin)

- Kolikátého je dnes?
- Který je dnes den v týdnu?
- Který je měsíc?
- Který je rok?
- Které je roční období?
- V jaké zemi se nacházíme?
- Ve kterém okrese?
- Ve kterém městě?
- Jak se jmenuje tato nemocnice?
- Na kterém jsme poschodí?

2) **Zapamatování** (Pokud je pacient schopen slova opakovat, započtete 1 bod za každé správně opakované slovo. Pokud si není schopen slovo vybavit, opakuje je několikrát – nejvíce 5x – než se je pacient naučí. Jinak nelze vyšetřovat položku „výbavnost“)

„Nyní Vám vyjmenuji tři předměty. Pokuste se je opakovat po mně a zapamatovat si je. Za chvíli se vás na tato slova znovu zeptám.“

- Lopata
- Šátek
- Váza

3) **Pozornost a počítání** (Za každou správnou odpověď se započte 1 bod. Pokud pacient udělá chybu a dále odečítá správně, počítá se pouze jako jedna chyba – max. 5 bodů. Jestliže pacient tento úkol nedokáže nebo nechce provést, vyzveme ho, aby hláskoval pozpátku slovo POKRM)

„Nyní prosím odečítejte od 100 stále sedmičku. Až odečtete pětkrát za sebou, skončete“

- 93
- 86

- 79
- 72
- 65

4) **Výbavnost** (za každou správnou odpověď je 1 bod)

„Nyní si pokuste vzpomenout na 3 slova, která jste si měl (-a) zapamatovat.“

- Lopata
- Šátek
- Váza

5) **Pojmenování předmětu** (za každou správnou odpověď je 1 bod)

- Ukážeme náramkové hodinky a zeptáme se: „Co je to?“
- Ukážeme tužku a zeptáme se: „Co je to?“

6) **Opakování** (Za každou správnou odpověď je 1 bod, přístupný je pouze jeden pokus)

- Opakujte, prosím, po mně: „První pražská paroplavba“

7) **Třístupňový příkaz** (Za každou správně provedenou činnost započítáme 1 bod)

„Nyní vezměte tento papír do pravé ruky, přeložte ho na polovinu a položte na zem.“

- Pravá ruka
- Přeložení na polovinu
- Položení na podlahu

8) **Čtení a vykonání psaného příkazu** (Ukážeme pacientovi nápis „Zavřete oči“ a vyzveme ho, aby přečetl a udělal, co je napsáno. Necháme pacientovi 10 vteřin na provedení. Instrukci můžeme opakovat nejvýše 3x. Započítáme 1 bod pouze, pokud pacient skutečně zavře oči)

- ZAVŘETE OČI

9) **Psaní** (Dáme vyšetřovanému tužku a papír a vyzveme ho, aby napsal jakoukoliv větu. Jeden bod započítáme, pokud má věta podnět (i nevyjádřený) a přísudek a dává smysl. V textu mohou být pravopisné chyby.)

10) **Obkreslení obrazce** (Dáme vyšetřovanému tužku a papír a vyzveme ho, aby nakreslil obrázek co nejpřesněji dle předlohy. Započítáme jeden bod, pokud pacient nakreslí obrazec v časovém limitu do 1 minuty, jestliže jsou zachovány správně strany, počet úhlů a překřížení. Třes ani rotace nevedí.)

